

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p align="center">APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	--	---

Să potrivim în Biserică.

Lumina Evangheliei cu tot ce se mai citește și cântă în Biserica noastră, putem spune, că este: *Comoara vieții*, prima școală, chiar de n'ar ști omul și carte!

Și cât a fost credința
 Stăpână peste sat,
 Era mai bună lumea
 Și veacul mai bogat,
 Mai multă omenie
 Supunere la legi,
 Puteai și cu poporul
 Ușor să te 'nțelegi.

Astăzi însă, ne-am înstreinat de Biserică și ne-am apropiat de „*Turnul Babilonului*”, de aceea ne și merge, cum ne merge.

Apostolia Părintelui Episcop adună poporul și pe „domni” cu această ocazie, dar în Duminicile următoare, iar e goală Casa lui Dumnezeu. Mulți pun vina pe „duhul vremii”, și poate că au drept.

Noi însă, ne putem judeca și cu dor de îndreptare, că este o cale bună, mai ales pentru lumea din sate, care tot așteaptă să vină ceva — *dela școală*.

O cântare dulce bisericască, cum e liturghia pe două voci a lui N. Ștefu, fostul învățator confesional din Arad, poate face minuni, dacă normaliștii o învață regulat după vioară. Cântată în bună armonie cu glasul Preotului din Altar, această liturghie aduce o viață nouă și adună poporul în fața lui Dumnezeu. Ea va fi o trâmbiță de aur, care va potrivi **la un fel răspunsurile liturgice**, fiind compusă pe adevărata melodie a sufletului religios, nemeșteșugită și foarte ușoară, ca o rugăciune, cu mai multă evlavie.

Ca să poată însă lucra învățatorul și pentru biserică, trebuie ușurat de atâtea sarcini peste

săptămână în școală și Duminica — cu premilitarii, mai ales unde-i unul singur în sat. Premilitaria s'o ia cineva dela postul de jandarmi, sau alt militar din orașul apropiat. Învățătorul să nu lipsească în Duminici și sărbători dela rânduiala bisericii cu școlarii, pentru că lăsați de capul lor, se rătăcesc. Am văzut într'un sat această icoană jalnică. Pe vremea liturghiei învățătorul era cu premilitarii la instrucție, iar școlarii pe drum jucându-se, unii intrând și ieșind din biserică, pe când câțiva bătrâni răgușiți se trudiau să țină tradiția cu strana. După liturghie i-am auzit oftând. „Ei domnule, școala bătrână altcum purta rânduiala în biserică!”

Să ne potrivim dar așa, cum era mai înainte, pentru că țara are nevoie de oameni cu sufletul credinții legat de o sfântă mângăere, la năcazurile vieții și cu atât mai mult în apărarea țării. Biserica ar putea încuraja pe învățator în ale sale, luând în buget o sumă potrivită, care i-ar prinde bine, mai ales unui începător. Prin aceasta el s'ar simți mai bine legat de biserică la sărbători și va osteni odată cu mult drag, văzând că părinții copiilor înțeleg osteneala lui întru cele sfinte.

Dacă-i bine cum am scris, atunci să căutăm și să lucrăm așa!

G. B.

O carte de mare valoare:

Tradiția dogmatică ortodoxă.

Literatura noastră teologică se îmbogățește azi cu o lucrare de mare prestigiu, datorită străduințelor pâr. profesor Dr. Petru Reziș dela Academia noastră teologică. Lucrarea se intitulază „Tradiția dogmatică ortodoxă”. O carte, format □, în estindere de 310 pagini, exemplarul broșat Lei 150.

Prin noutatea felului în care se tratează cea mai importantă și mai gingașă învățătură a Bisericii noastre, aceea care privește însuși tezaurul credinței creștine ortodoxe, autorul se impune dela început unei atenții și considerații deosebite. Și e firesc, deoarece colaborează în această carte un stil ușor, puțin obicinuit în cărțile de știință teologică; o expunere limpede a celor mai dificile chestiuni și o limbă românească frumoasă, ici-cofă nuanțată de unele particularități bucovinene.

Impunătoarea lucrare este fructul unor serioase și întinse studii, în țară unde s'a plămădit și s'a întărit icoana acelei *tradiții dogmatice ortodoxe* și în străinătate, la renumite universități ca cea din Strasbourg, Oxford, Cambridge și Viena unde prin comparație cu știința și opinia curentă a catolicilor, anglicanilor și protestanților asupra aceleiași probleme pusă de autor, icoana celei dintâi s'a conturat definitiv în toată măreția ei genuină, curată, așa cum a sădit-o în inimi dumnezeescul întemeietor Iisus Hristos, cu sfinții săi apostoli.

Cartea are o introducere cu definirea *Tradiției dogmatice* și enumerarea diferitelor feluri de *Tradiție dogmatică* (3—25) și *trei mari capitole*: I. *Tradiția dogmatică romano-catolică* (25—51), II. *Protestanții și Tradiția dogmatică* (51—128) și *Tradiția dogmatică ortodoxă* (128—279).

Iată cum ajunge autorul la definirea *tradiției dogmatice*: „Învățătura viu făcătoare, dată spre rod însutit și înmiit vremurilor, spre a sa rodie neîntârziată, a fost predată prin graiu de de către Iisus Hristos Apostolilor, prin graiu de Apostoli Bisericii înființate. Dar vremurile grele, locurile de seceriș îndepărtate impun pe încetul misionarismului cu începuturi mucenicești, folosul cuvântului scris în *Evangelii și Epistole*;... iată de ce întreg fondul doctrinal al religiei, propovăduit oral de Domnul nostru Iisus Hristos în întregimea sa..., oricum s'ar fi păstrat de atunci, e o *Tradiție*. Iar întrucât această *Tradiție* cuprinde întreg fondul doctrinal al ortodoxiei, așa cum ni-a fost predat de Domnul nostru Iisus Hristos prin Apostoli, Bisericii și nouă, o numim *Tradiție dogmatică a Bisericii ortodoxe*. (Pag. 4. 5).

„Ortodoxia nu caută proporții în aceeași *Tradiție*, nici subtilități de terminologie și nici împărțiri în părți a aceleiași *Tradiții* cu importanțe asupra altor părți“.

„Excluderile protestante, suprapunerile și subordonările catolice prin bogate și sofistice terminologii sunt neprevederi omenești în iconomia divină și aberațiuni dela norma unică ortodoxă“.

Biserica apuseană în dezacord cu Biserica ecumenică, mai precis împotriva *Tradiției dogmatice ortodoxe* „a încălcat intangibilitatea sfântului tezaur al adevărilor creștine revelate. Cu începutul în rațiunea singulară a capului văzut pe pământ al Bisericii romano-catolice — papa — lanțul încălcărilor sfintei revelațiuni se țin lanț“. Și iată ciudățenia: „Pe cât de riguros este catolicismul în ceea ce privește folosul și interpretarea sfintei Scripturi, nepermițând foloasele ei între alte mâni și interpretarea ei de alte minți decât cele ale ierarhiei, tot pe atât de arbitrar și riguros adună întreaga tradiție în papa și o bazează în infailibilitatea lui.“ Papa Pius al IX-lea nu s'a sfiit să afirme: *Ego sum traditio*.

„Tradiția romano-catolică se reduce nici mai mult nici mai puțin, decât la o colecție autentică de stări de spirit, în care s'au aflat la epoci diferite teologii, îi era deci pe atât de necesară nouilor sale eresuri, pe cât și de explicabilă“.

Următoarele trei capitole arată scara pe care romano-catolicii, au continuat să deprecieze sfânta *Tradiție*.

Se încheie cu revirimentul care totuși naște în sânul catolicismului: „mișcareare înnodării firului de credință rupte tradiționale“. „Promotorii mai de valoare: Bonald, Lamennais, Maistre etc“.

II. Protestantismul în originile sale este istoria uneia dintre cele mai impetuoase navele dintre câte le-a suferit *Tradiția dogmatică*“.

Cauza este a se căuta în rătăcirea inițială: a romano-catolicilor.

„Adunare a tuturor înnoirilor rom.-catolice în teoria și praxa creștină, protestantismul în opera lui de curățire se lovește în torent de nemulțumire de această *Tradiție* pervervită, care devine pentru el piedică principală și atunci o înlătură în bloc, neostenindu-se la curățirea ei“.

„Curățirea“ aceasta se putea foarte bine solda cu noi eresuri dela *tradiția dogmatică ortodoxă*. S'a și verificat doar protestantismul ca o religie a tuturor libertăților, în fond o anarhie... Iar „Dacă protestantismul mai e considerat astăzi între confesiunile creștine, se datorește doar autorității sfintei Scripturi impusă ca unica normă de credință. Reformatorii protestanți nu au observat, că un izvor de credință e complectat prin altul; necesitatea sfintei *Tradiții* pentru mântuire tocmai prin acest rol de simplă complectare devine pentru ei neînsemnată, deci neglijabilă. Iar panta de curățire radicală e prăpăstioasă Bisericii protestante până la extirparea oricărui sâmbure de adevăr creștin.“

Aceasta se vede și se confirmă atunci când Luther încălcă însăși sfânta Scriptură. „Teologia

lutherană odată evadată din cadrele romano-cato-lice, evadează și din cadrele inițiale protestante“.

Pe calea apucată de Luther, în poticnirile cercate de acesta se lovesc și ceilalți doi reformatori, Calvin și Zvingli „cari poartă șiduc ascuțișul reformei până la culmi nebănuite“.

Protestantismul modern german, cel modern francez și anglicanismul modern sunt tratate aici la un loc în capitol separat.

Intâiele două nu pronosticează nimic bun în raport cu Tradiția dogmatică ortodoxă; anglicanismul modern „opera mare de acomodare a Tradiției creștine la gustul colectiv al poporului“ cum potrivit o caracterizează pâr. Rezuș, prin congresul al VII-lea dela Lambeth și cele două conferințe, din Londra și București, caută o punte de apropiere de Biserica ortodoxă.

III. Tradiția dogmatică ortodoxă se estinde asupra a 151 de pagini. Are următoarele capitole. Vârsta apostolică, Vârsta patristică, Tradiția dogmatică și ierarhia bisericească, Raporturi între sfânta tradiție dogmatică și sfânta Scriptură, Aspectele Tradiției dogmatice, Folosirea Tradiției dogmatice, Iconomia divină a Tradiției dogmatice.

Spațiul ne împiedică să spicuim gânduri și citate din această, cea mai interesantă parte a lucrării. Așa cum e scrisă, cartea poate fi citită și de un intelectual ne-teolog. Costul redus încă înbie la aceasta.

Amintim în sfârșit că pâr. Rezuș a consultat circa 200 autori și teologi de seamă, arătați în indicele bibliografic. Cartea are și indice analitic, iar condiții de tipar ireproșabile. **F. D.**

Cosmogonia biblică și teoriile științifice.

De Pr. I. Firca.

(Continuare)

În al treilea rând, dacă există oarecari deosebiri între anumite teorii științifice și unele feluri de interpretare ale Bibliei, aceasta nu însemnează numaidecât că există conflict real între cosmogonia mozaică și *realitatea științifică*, ci cel mult între unii savanți și unii teologi sau și mai precis între sistemele lor subiective de cugetare. Textul Cărții sfinte *trebuie interpretat*, ținându-se seamă de limba, vechimea, cadrul istoric, social etc. în care au fost scrise diferitele căți și mai ales de faptul că „în Biblie adevărul stă sub expresie, după cum în știință adevărul stă sub formulă¹⁾“. *Teoriile științifice* la rândul lor, — cum vom vedea mai târziu — sunt foarte variate, sunt periodice, apar și dispar, cecece

1) „Curs la Erminisioică“ pred. stud. Fac. de Teol. București în anul 1931—32, p. 51.

arată caracterul lor de relativitate. Pentru acest motiv textul biblic nu trebuie forțat spre a se scoate din el ceea ce nu cuprinde, pentru a fi pus de acord cu o teorie științifică la modă. Munca e fără rost, căci întreg sistemul alcătuit se va nărui când teoria va face loc alteia. Analogia între referatul creației biblice și teoriile dominante dintr'o vreme nu trebuie împinsă prea departe, căci nu e nevoie; e un suprazel fără folos. Pace deplină trebuie stabilită numai între adevărurile de credință *dogmatizate* de Biserica — ea singură infailibilă aci pe pământ nu și singuratecii teologi²⁾ — și între *datele precise ale științei* și asupra cărora toți cercetătorii specialiști sunt de perfect acord.

În concluzie, Biblia nu cuprinde chestiuni științifice decât incidental, pe cari nu le expune sistematic ci popular, vorbind limbajul înțeles de toți oamenii, cu soare ce răsare, cu bolta cerului deasupra capului nostru etc. Și oare ce clasificare a fenomenelor naturii ar fi trebuit să facă Moisi pentru învățarea Israelului hoinar, când savanți reputați nu se înțeleg nici acum — și e problematic dacă se vor înțelege vreodată întru totul — asupra sistematizării celor trei regnuri ale creațiunii.

Dacă Moisi vorbește după aparențe când înșiră grupele de viețuitoare, (pe lângă faptul amintit că nu face zoologie și botanică sistematică) el se folosește de criteriile de sistematizare ce se găsesc la toate popoarele și în toate vremurile și nu numai la oamenii simpli dar chiar la cei cu studii academice³⁾.

Și chiar dacă Moisi ar fi avut intenția de a face o clasificare a formelor de viețuitoare de cari amintește — ceea ce după cele spuse se vede precis că nu e cazul — această folosire a unor criterii externe și neesențiale pentru sistematizarea biologică, încă ar putea fi justificată, ținându-se seama de rolul personalității omului în *scrierile inspirate*⁴⁾ și întrucât e anihilată sau

2) „Numai biserica ecumeneică este în stare a propune într'un mod autoritativ și nefalibil ce și cum avem noi să credem spre mântuire, numai biserica are dreptul și capacitatea a determina, explica și defini dogmele creștine și a li da expresiunea cea adevărată... Prin momentul acesta se deosebesc dogmele creștine de așa numitele opinii particulare, pe cari și le formează teologii singuriți imediat pe temelul revelațiunii dumnezeiești“... spune Comoroșan („*Prelegeri academice din Dogmatica Ortodoxă*“ partea specială, revăz. și redact. de prof. Dr. Emilian Voiușchi, p. 5).

3) D-l profesor Simionescu, dela Facult. de Științe din București spune cu drept cuvânt că prea puțini din bacalaureași, ori chiar licențiași nu confundă balena și delphinul cu peștii.

4) Deși inspirația cărților Scripturii e o dogmă a credinței, totuși Biserica n'a determinat mai de aproape și n'a precizat marginile între cari trebuie înțeleasă (Dr. V. Tarnavski, op. cit. p. 7.)

„Inspirațiunea dumnezească este înrăurirea pozitivă a Spiritului Sfânt asupra scriitorilor sfinți, care cuprinde în sine suscitarea lor supranaturală la scriere, sprijinirea și ferirea lor de toată rătăcirea la scrierea revelațiunii și a evenimentelor imbinat cu ea și în urmă comunicarea de oarecare cunoștințe și revelațiuni pozitive în timpul scrierii“. (Ibidem, pp. 10—11).

nu individualitatea lui. Inspirația nu-l transformă pe scriitorul sfânt în automat, și nu-i nimicește facultățile spirituale, ci stă în perfectă armonie cu libertatea omului în actul compunerii, fie când se manifestă în descoperirea unor adevăruri la cari nu s'ar fi putut ridica numai prin luminile minții lui, fie în asistența divină pentru ferirea de rătăcirii religioase în expunerea celor cunoscute personal. Și deci o chestiune absolut neesențială din punct de vedere religios cum e această clasificare a formelor din natură, s'ar fi putut socoti chiar ca un aport personal al lui Moisi și trecută în Biblie, prin asistența feritoare de rătăcire a Duhului Sfânt, întrucât nu compromite în nici o formă ideea divină și nu conține nici un fel de eroare din punct de vedere al revelației.

Ca ieri și azi.

*Că Ilie-i între sfinți
Știu cu toții ce-s creștini
Dar să aibe-a lui virtuți
Ș'acum c'atunci... sunt pușini.*

*Urma astăzi să i-o calce
Lumii noastre nu-i prea place;
Ci mai mult spre oglindirea
De desmăt își duce firea
Creatura*

*Pribegind în rău de moarte
Ce se'mparte din păcate
Nu vom fi nicicând în stare
Să primim la cer iertare
nici 'n parte*

*Ci, ca orișice 'nboldire
Să nu-și aibă loc în fire
Să trăim în rugăciune
Ce dă rod de fapte bune
totdeauna*

*Să lăsăm c'a noastră viață
Spre Hristos să-și meargă pasul
Ce c'atunci și azi ne'nalță
De-i sfințit întreg culesul
vieții noastre.*

Valeriu T. Perianu.

Biblia cuprinzând cuvântul lui Dumnezeu, mulți au crezut și mai cred că ea ar fi fost dictată de Dumnezeu. De aici teoria dominantă în special la începuturile protestantismului, despre inspirația literală a Sf. Scripturi. „Inspirată este Sf. Scriptură, dar dictată cuvânt de cuvânt, nu. Ea este gând dumnezeesc turnat în limbă omenească. Infelepțiune divină în toată puritatea și desăvârșirea ei, exprimată prin cuvinte omenești, cu toată fragitatea și nepuțința lor de a cuprinde necuprinsul”. (N. Colan, op. cit. p. 18.)

Și de aceea mulți exegeți apuseni merg azi atât de departe, încât degajează din textul Scripturii chiar anumite păreri proprii ale autorilor inspirați. (Cf. J. Coppens în Apologétique.. p. 1051.)

În ceea ce privește însă extinderea inspirației, ea nu se mărginește numai la faptul că Dumnezeu descoperă autorului sfânt idei ce nu i-ar putea fi cunoscute în afară de revelație, ci influența ei e activă și în părțile unde rămâne autorului toată libertatea compunerii, fiind asistat și aci de Dumnezeu, ca nu cumva să compromită ideea divină. În timp ce ideea e descoperită direct de Dumnezeu, în ceea ce privește expresiunea, Dumnezeu asistă numai ca ea să nu altereze în vre-un fel sensul ideii religioase. (Cf. Curs la Ermenitică, citat, p. 59.)

Text biblic*).

„Iisus a luat cuvântul și le-a vorbit iarăși în pilde. Și a zis: Împărăția cerurilor se aseamănă cu un împărat care a făcut nuntă fiului său. A trimis slugile sale, să cheme pe cei poștiți la nuntă: Dar ei n'au vrut să vină”.

Matei 22, 1—3.

Dragi străjeri!

Voi încă de micuți ați fost chemați de Marele Străjer, la o datorie frumoasă, ca să faceți cele bune și folositoare. Între datoriile voastre de căpătenie este și *curățenia*. Sunteți la început de an școlar, deci datoria voastră de a fi totdeauna curați este spre folosul și cinstea voastră.

Voi cunoașteți povestea Iuliei și a porumbiței, Iulia nu prea iubea curățenia. Tot ce avea pe ea murdărea, pentru că umbla fără grijă, prin noroi și peste tot fără să se păzească. Mama ei o ocăra totdeauna pentru lipsa ei de grijă și necurățenie. Dar într'o zi fiind cu mamă-sa lângă un părau, o porumbiță se coboară din zbor, pe malul apei și nu se așează fie unde, ci caută un loc curat, de pe care se întinde și bea apă.

Mamă sa o întreabă pe Iulia. Vezi tu unde s'a așezat porumbița? Iulia îi răspunde: da vād, că stă pe un loc curat, ca să nu se murdărească pe picioare. Mama răspunde: Vezi Iulio, ție nu ți-e rușine de încălțăminte ta murdară? Tu nu ai nici o grijă unde greșești, așa cum are grijă această pasere. E frumos ca o biată pasere să se țină mai curată ca tine? Iulia a început să plângă de rușine și a zis: Iartă-mă mamă dragă, de acum am să fiu cu mare grijă, ca să nu mă mai murdăresc.

De aci încolo, Iulia din fata cea mai murdară, a devenit Iulia cea mai curată.

Dragi străjeri, Bunul Dumnezeu a dat porunci oamenilor pentru curățenia lor sufletească, precum Straja Țării, a dat porunci pentru păstrarea curățeniei și voi ați fost chemați să le ascultați. Să nu fiți ca și cei poștiți ai împăratului la nunta fiului său și să răspundeți că nu vreți să ascultați de chemare, ci să întreceți pe porumbița în curățenie, căci așa veți fi buni străjeri și copii bine plăcuți lui Dumnezeu.

Sănătate!

***) Nota Redacției:** Părintele Traian Constantin — apreciatul nostru colaborator — din încredințare arhierască, a cercetat cursurile străjerești dela Centrele de îndrumare, Breaza și Sf. Gheorghe. Acolo a constatat, că practica străjerească în conformitate cu directivele No 1 și 2, — care sânt Regulamentele interioare ale Străjii Țării — impun un *text biblic* la toate ocaziunile ridicării pavilionului național, iar în același timp se *impune*, ca acest text biblic, să **nu fie explicat**, de cei ce-l fac, *ci el să provoace în sufletul copiilor o emoțivitate*, care să le întipărească în suflet, textul însuși. Se mai *impune necondiționat*, ca *facerea textului biblic, să fie de durată maximă: trei minute*.

Cercuri religioase.

Pătrunși de însemnătatea misiunii de propovăduitori ai cuvântului dumnezeesc prin saatele răsfrate pe sub poalele munților, preoții din comunele Cornea, Cuptoarea, Domașnea, Lunca-șița, Mehadia și Verendin — de ani îndelungați — cu ivirea primăverii își întesesc pașii cutreerând sat cu sat, semănând în tot locul cuvântul cel bun pentru combaterea relelor și atragerea credincioșilor spre căile de lumină ale Bisericii Domnului. Cercurile acestea s'au ținut în totdeauna a doua zi după hramul bisericii cu slujbă în sobor de 3 preoți, unul cu predica, ceilalți cântând diferite cântări liturgice din strană sau din altar. S'a eșit apoi în toate locurile cu litia făcându-se sfințirea apei cu cetirea diferitelor rugăciuni după cum cerea trebuința vremii.

S'a putut constata faptul, că prin astfel de cercuri religioase cu slujirea sf. liturgii de către preoți străini, bisericile au atras întotdeauna mulțime neobicinuită de credincioși.

Multe rele au năvălit în mijlocul turmei încredințată nouă spre păstorire, deci cu atât mai mult și zelul nostru trebuie să sporească pentru curățirea plevelor din grâu. Cu trudă multă, însoțită de oboseală, vremuri rele de multe ori, opera începută o continuăm an de an, nu pentru a fi lăudați de oameni, ci pentru preamărirea Acelui ce ne-a zis prin glasul evangelistului Matei, că „Tot cel care va mărturisi pentru mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi și eu pentru el înaintea Tatălui meu celui din ceruri.“ (10, 32). Noi cei mai bătrâni ne străduim să fim ca indemn de muncă pentru cei mai tineri ca să prindă avânt și să nu descurajeze în fața greutăților împreunate cu munca de propovăduire a cuvântului ceresc printre oameni.

Din 1937 până azi s'au ținut 15 cercuri religioase în comunele sus amintite și în filii. În comuna Verendin la hramul bisericii din acest an a fost de față și protopopul tractual I. Câmpianu în vizitația anuală obișnuită, cu care ocaziune toți preoții prezenți au luat parte la examenul de religiune precum și la sf. Liturgie săvârșită de preoții N. Văleanu, P. Moisescu și I. Adamescu.

Știind că practica cerută de Straja Țării, poate nu este cunoscută tuturor preoților care sunt obligați a face textul biblic, am consimțit că păr. Tr. Constantin, să scrie câteva texte, care să poată fi puse ca formulare, la îndemână celor interesați

Notăm că autorul a cerut binecuvântarea arhierescă, pentru tipărirea unui volum de texte biblice — care încurând va apare — cuprinzând săptămânile păresenilor până la încheierea anului școlar. Cele ce se vor publica sunt, dela începutul anului școlar încolo. Istoriile morale sunt scoase din lucrările; Dr. I. Barbu, Dr. I. M. Ionescu, și Dr. Comșa.

Dacă colaborarea păr. Tr. Constantin va continua, noi vom edita un volum din aceste texte, mai ales că ni-s'a cerut din multe părți și o asemenea lucrare importantă, încă nu s'a editat în țară sau de Straja Țării.

Predica s'a rostit în sf. biserică înțetită de lume de către preotul N. Văleanu arătând cu pilde și întâmplări culese din viață despre relele urmări ale purtării multor copii din ziua de azi, față de părinții lor, călcând în picioare fără frică și muștrare porunca a 5-a dumnezească. S'a eșit apoi cu litia în cimitirul situat pe colină înaltă unde s'a săvârșit sfințirea apei stropindu-se mulțimea adunată aci în jurul sf. cruci.

Cuvântul semănat credem că va încolți și roadă va aduce, nu vom înceta până ce nu vom face pe toți „să nădăjduiască în Domnul, toți părinții și-ai lor prunci să nu uite ale Lui fapte, nici preasfintele-I porunci“. (Ps. 77, 7). **Pr. N. V.**

Ș T I R I

Hirotonire. Dumineca trecută Prea Sfințitul Părinte Episcop a împărțit cu darul diaconiei pe candidatul *Ilie V. Câmpianu* funcționar la Consiliu eparhial, colaborator al nostru.

Protopresbiter nou. În aceeași sfântă zi de Duminecă a fost hirotesit protopresbiter profesorul și director al Academiei noastre teologice *Dr. Zeno Munteanu* în care Prea Sfințitul Părinte Episcop apreciază deopotrivă pe profesorul conștiincios ca și pe preotul virtuos.

Felicitările noastre!

Parastas pentru Regina Maria s'a săvârșit Marți în 18 Iulie a. c. din prilejul împlinirii unui an dela moartea Reginei-Mame și în catedrala noastră. Parastasul s'a oficiat în prezența P. S. Părinte Episcop Vasile, a autorităților civile și militare de un sobor de trei preoți și un diacon.

Pelerinaj la Mănăstirea Sf. Ilie dela Isvor s'a făcut cu prilejul sărbătoarei hramului. A luat parte însuși P. S. Părinte și a săvârșit sf. liturgie asistat de un sobor mare de preoți. Foarte mulți pelerini au luat parte cu toată canicula acestor zile. La priceasnă P. S. Părinte a predicat despre sfântul proroc Ilie și despre călugărie dându-i o frumoasă caracterizare. P. S. Părinte a hirotesit sincel pe ieromonahul Macarie Gușcă și a introdus în stareția mănăstirii pe monahia A. Colibaba.

O dare de seamă amănunțită vom publica în numărul nostru proxim.

† **Preotul Petru Ghita.** La încheierea foii aflăm trista veste a morții preotului nostru tiner Petru Ghita din Doclin. Răposatul a contractat o pneumonie cu ocazia unei înmormântări, iar acum plătește acest greu tribut al chemării preotești.

Dumnezeu bunul să dea robului. Său cununa cea nevestejită a celor drepti ai Săi!

† **Victoria Pârnu,** învățătoare fiica învățătorului nostru fost confesional Gheorghe Pârnu din Caransebeș a trecut la vecinicie în floarea vârstei din cauza unei otrăviri cu fructe. Răposata a făcut parte dintr'o seamă de societăți feminine fiind o faptură pururea veselă și zâmbitoare.

Dumnezeu să-i dea fericire acolo în Cer iar pe părinții și frații întristați să-i mângăe cu puterea Lui cea mare!

CONCURS.

Nr. 4096 B/1939.

Se publică concurs pentru primirea de studenți în Academia noastră teologică din Caransebeș pe anul școlar 1939/40, cu termenul de 15 Septembrie a. c.

Cererile sunt a se înainta Consiliului eparhial prin oficiile protopopești până cel mult la 15 Septembrie a. c. anexându-se la cereri următoarele documente :

1. Extras de botez.
2. Diploma de bacalaureat.
3. Certificat de moralitate dela Oficiul parohial vizat de Oficiul protopopesesc.
4. Certificat dela medicul Academiei teologice că petentul este deplin sănătos și fără defecte.
5. Declarațiunea părinților sau a tutorelui că vor suporta toate cheltuețile cu întreținerea petentului în Internatul Academiei teologice.

Se observă că toți studenții Academiei teologice ai căror părinți nu locuiesc în Caransebeș, sunt obligați să locuiască în internat și până la cel mult 31 Decembrie 1939, fiecare student va trebui să-și procure uniforma (reverendă).

Caransebeș, la 6 Iulie 1939.

Episcopul:

† VASILE

2—3

Consilier referent:

Romul G. Ancușa.

Concurs

Consiliul parohial ort. rom. din Hitiaș, în baza ord. Ven. Consiliu eparhial Nr. 3215. B ex. 1939, publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „FOAIA DIECEZANĂ”, pentru ocuparea postului de paroh, la parohia de cl. II-a din Hitiaș, protopresbiteratul Buziaș, devenită vacantă în urma pensionării preotului George Ciocoiu, pe lângă următoarele

Beneficii:

1. Sesiunea parohială de 30 jugh.
2. 2 intravilane și 2 grădini mici afară din sat.
3. Stola uzitată.
4. Birul uzitat.
5. Locuință în casa foștilor preoți, chiria se va plăti de biserică.

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorițele preoțești și pastorale, a cuvârta în Dumineci și sărbători, a catehiza la școala primară, fără nici o remunerație.

Impozitele după toate beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificație cerută pentru parohii de cl. II-a, precum și binecuvântarea Prea S. Sale Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Hitiaș, prin Prea On. Oficiu protopresbiteral al Buziașului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nu în ziua de alegere.

Hitiaș din ședința consiliului parohial ținută la 11 Iunie, 1039.

Emanuil Pirtea,

preot adm. președinte

Titus Toma inv. dir.
notar

In conțelegere cu oficiul protopresbiteral

Ioan Gheția
protopresbiter.

2—3

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 3180 B ex. 1939 din 20 Mai 1939, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „FOAIA DIECEZANĂ”, pentru postul de preot la parohia de cl. III, din comuna Rusova-veche protopresbiteratul Bisericii-albe, devenită vacantă, pe urma pensionării preotului Pavel Vițian.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în estensiune de 32 jughere, 1000 stj. extravilan, 600 stj. intravilan.
2. Birul parohial.
3. Veniturile stolare uzitare.
4. Casa parohială cu grădină și cu supra-edificatiile economice necesare, dacă se va putea cumpăra casa preotului Pavel Vițian, în caz contrar preotul ales se va îngriji de locuință.

II. Indatorii:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întru cât vor avea cvalificațiunea pentru parohii de cl. III. precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile, adresate consiliului parohial ort. rom. din Rusova-veche, prin Prea On. Oficiu protopopesesc al Bisericii-albe.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică,

spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Rusova-Veche, din ședința consiliului parohial, ținută la 5 Iulie 1939.

Președinte :

Constantin Dămian
adm. par.

Secretar :

Simeon Muia

In conțelegere cu Oficiul protopopesc.

Răcajdia, la 3 Iulie 1939.

2—3

Ioan Oravițan
protopop.

In baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 2137 B ex. 1939 se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „FOAIA DIECEZANĂ” pentru postul de paroh la parohia vacantă de cl. III-a din Zăguzeni protopresbiteratul Caransebeșului.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 32 jug. 26 stj. □ așa după cum se află în natură.
2. Birul parohial uzitat.
3. Venitele stolare uzitate.
4. Casa parohială cu grădină și cu supraedificațiile economice necesare așa după cum se află ele în natură.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorițele preoțești și parohiale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post întrucât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de cl. III-a precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Zăguzeni prin Prea On. Oficiu Protopresbiter al Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn Protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare, în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Zăguzeni, din ședința consiliului parohial ținută în 18 Iunie 1939.

Președinte,

Pr. Remus Olariu
adm. parohial.

Secretar,

Cornel Ungurean
notar cercual.

In conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Caransebeș, la 27 Iunie 1939.

2—3

Pr. Isaia Suru
adm. protopresbiteral.

In baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 3103 B ex. 1939 din 20 Mai a. c., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „FOAIA DIECEZANĂ”, pentru postul de preot la parohia vacantă din Bozovici, de cl. I-a din comuna Bozovici, protopresbiteratul Mehadia.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extindere de 32 jug.
2. Birul parohial uzitat.
3. Veniturile stolare uzitate.
4. Nefiind casă parohială, de locuință se va îngriji alesul preot.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorițele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întru cât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de cl. I. precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile, adresate consiliului parohial ort. rom. din Bozovici, prin Prea On. Oficiu Protopopesc al tractului Mehadia.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a Prea On. Domn Protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nicidecum în ziua de alegere.

Bozovici, din ședința consiliului parohial ținută la 31 Mai 1939.

Președinte,

Pr. Ioan Goanță,
paroh ort. rom.

Secretar,

Gh. Mihailovicu,
s. revizor școlar.

In conțelegere cu Oficiul protopopesc .

Orșova, la 3 Iunie 1939.

2—3

Iosif Câmpanu
protopop.

Publicațiuni de licitație.

Pe baza aprobării Venerabilului Consiliu eparhial No 3613 E ex 1939 se publică licitație cu oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor de zidire a bisericii ort. române din comuna Crai-Nou (Rudna) pe ziua de 6 August 1939, ora 11 a. m. în localul școlii primare din loc.

1. Planul și devizul de spese, condițiunile generale și speciale se pot vedea la oficiul parohial ort. român din Crai-Nou.

2. Concurenții vor înainta de odată cu ofertele închise și vadiul de 6% din prețul oferit în numerar sau efecte.

3. La licitație se admit numai arhitecți, ingineri și măștrii constructori cari posedă autorizația recerută.

4. Antreprenorul asupra căruia va rămâne lucrarea, va restitui comunei bisericesti suma prevăzută în condițiunile generale de 4% pentru elaborate tehnice.

5. Concurenții nu pot pretinde spese de deplasare la licitație.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a preda lucrările acelu antreprenor în care va avea mai mare încredere.

Crai-Nou, la 30 Iunie 1939.

Liviu Vinulescu 3—3
preot, președintele cons. paroh.

Gh. Câmpeanu
notarul cons. paroh.

Nr. 3409 E ex 1939.

Se dau pe cale de licitație publică în arenda sesiunile parohiale reduse din : Biniș, Broșteni, Denta, Dragșina, Ferendia, Ghilad, Jebel, Pădureni, Silagiu, Șipet, Toager, Uliuc și Voiteg.

Durata arendării este de 3 ani, adică pe anii economici 1939/40, 1940/41 și 1941/42.

Arendașii sunt obligați a plăti arenda anuală întreagă sau cel puțin 1/2 în mod anticipativ și anume : pentru anul prim de arenda în termen de 8 zile după acceptarea ofertei din partea Consiliului eparhial, pentru anul al doilea și al treilea la 1 Octomvrie 1940 respective 1941.

Dacă se plătește arenda în două rate, rata a două este scadentă la 1 Maiu 1940, 1941 și 1942.

Celelalte condițiuni de arendare se vor putea vedea la Oficiul parohial respectiv.

Caransebeș, în 12 Iulie 1939.

2—3

Episcopul :
† VASILE

Nr. 4240 E 1939.

În baza deciziunii Consiliului eparhial ort. rom. din Caransebeș din 12 Iulie a. c. Nr. 4240 E 1939, se publică licitație cu oferte închise pentru darea în întreprindere a lucrărilor de zidire a unui edificiu la Mânăștirea „Izvor Sf. Ilie“ de lângă Bocșa.

Planul, devizul de spese și condițiunile de licitație se pot vede în biroul secției economice a Consiliului eparhial în Caransebeș în cursul orelor oficiale.

Concurenții vor înainta deodată cu ofertele închise și vadiul de șase (6%) din suma de 1,752.355 Lei, adică din valoarea totală a lucrărilor în bani gata, sau în hârtii de valoare negociabile.

Intrucât s'ar da în întreprindere numai o parte a zidirii, vadiul se va reduce la suma proporțională cu costul lucrărilor.

Afară de aceasta va suporta impozitul proporțional după contract, taxa de 2% contribuție la casa Învățământului Industrial, precum și toate celelalte sarcini cuprinse în condițiunile de licitație.

Concurenții nu pot pretinde nici diurnă, nici spese de deplasare nici altfel de spese.

Consiliul eparhiei ort. rom. a Caransebeșului și-a rezervat dreptul de a decide liber asupra ofertelor ce vor intra, fără considerare la rezultatul licitației și a da lucrările spre executare aceluia antreprenor, în care va avea mai mare încredere, sau eventual a respinge toate ofertele fără nici o motivare.

Ofertele închise și sigilate au se între în cancelăriile eparhiale din Caransebeș pe adresa „Consiliului eparhiei ort. rom. a Caransebeșului“ până Luni în 31 Iulie 1939 la orele 12 din zi.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial ținută în 12 Iulie 1939.

2—3

Episcopul :
† VASILE

Redactor responsabil: NICOLAE CORNEAN, consilier eparhial.

Pentru acordarea lucrărilor de pictare și zugrăvire a interiorului bisericii din Toager se publică licitație cu oferte închise pe ziua de 20 August 1939 ora 11 în sala școlii primare din loc.

1. Devizul și caietul de sarcini se pot consulta la oficiul parohial.

2. Concurenții vor înainta deodată cu ofertele închise și vadiul de 6% în numerar sau în efecte garantate de stat.

3. La licitație se admit numai pictori autorizați de Ministerul Cultelor și al Artelor.

4. Concurenților nu li-se plătesc spese de deplasare.

5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a preda lucrările aceluia întreprinzător, în care are mai mare încredere.

Toager din ședința consiliului parohial ținută în 9 Iulie 1939.

2—3

Consiliul parohial

Corpul Portăreilor Tribunalului Caransebeș.

Nr. Port. 257/1939.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Șef Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din Legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908, prin aceasta publică că în urma închierii Tribunalului Caransebeș de sub Nr. 1275/935, efectuându-se execuțiunea la 22 Iulie, 11 Octomvrie 1938 și 3 Ianuarie 1939, în favorul următorului Andrei Răiescu reprez. prin Mihail Feneșanu advocat în Caransebeș, pentru suma de Lei 15.250 capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedstrate cari s'au prețuit în 21.000 Lei și anume :

La urmăritul I-iu: 1, una bicicletă. 2, una sonie. 3, două perechi de hamuri. 4, două garderobe. 5, doi cai. 6, un aparat de radio. 7, una armă de vânatoare și la urm. II. 1, una mașină de scris. 2, una canapea cu 2 foteli îmbrăcate cu piele, se vor vinde prin licitație publică.

Deci în urma încheierii Judecătoriei mixte din Caransebeș, sub Nr. 3569/938 G., pentru încasarea creanței de Lei 15.250 capital cu interese legale dela 15 Aprilie 1937 după suma de 3450 Lei și interese legale dela 21 Mai 1938 după suma de 5000 Lei și spesele de Lei 2847 stabilite până în prezent, **se fixează licitație pe ziua de 1 August 1939 la orele 10 la sediul urmăritei a II-a în Caransebeș și la orele 16 în comuna Ferdinand la locuința urmăritului I-iu și toți aceia cari au voie a cumpăra sunt invitați cu aceia observare ca mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din Legea LX 1881, se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.**

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și mai înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperirea asupra licitației în baza art. 120 a legii LX din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 12 Iulie 1939.

Șef portărel **Dr. C. Stângu.**

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane Caransebeș.